

**Kendelse af 2. december 2020 i faglig voldgiftssag 2020-843:**

**Fagligt Fælles Forbund**  
**for**  
**akkordholder A**  
(forhandlingssekretær Ivan Bak)

**mod**

**DI Dansk Byggeri**  
**for**  
**Jysk Tagpap ApS**  
(konsulent Tobias Peter Spang Levinsky)

**1. Uoverensstemmelsen**

Sagen angår overenskomstparternes *Tidskurant for Tagdækning*. Spørgsmålet er, om der efter Tidskuranten kan forlanges særskilt betaling for tilskæring af trekantlister ved inddækning af ovenlys, eller om tilskæringen er omfattet af Tidskurantens betaling for montering af trekantlister.

**2. Sagens behandling ved faglig voldgift**

Sagen er den 1. december 2020 forhandlet for en faglig voldgiftsret med undertegnede, fhv. højesteretspræsident Børge Dahl, som formand og opmand og følgende partsudpegede medlemmer: forhandlingssekretær Tonny Holm, 3F, og faglig sekretær Helge Hansen, 3F/BJMF, seniorchefkonsulent, advokat Thorsten Wilstrup og konsulent Søren Bech, begge DI Dansk Byggeri.

Der blev under forhandlingen afgivet forklaring af:

- A, akkordholder, der om sig selv har forklaret, at han er uddannet tagdækker fra 2005 og i alt væsentligt arbejder på akkord, som opmåles.
- B, der om sig selv har forklaret, at han efter 20 års arbejde som uddannet tagdækker de seneste 15 år har været opmåler og i øvrigt er skuemester og censor.
- C, konsulent, DI Dansk Byggeri, der om sig selv har forklaret, at han er uddannet bygningskonstruktør og tidligere har arbejdet som projektleder i tagdækningsvirksomhed.

Da der efter procedure og votering ikke blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten var flertal for en afgørelse, skulle denne træffes af opmanden, som mundtligt tilkendegav, hvorledes sagen ville blive afgjort ved kendelse.

Parterne var enige om, at sagen indbragt for faglig voldgift afsluttes ved kendelse i overensstemmelse med opmandens mundtlige tilkendegivelse uden fuldstændig sagsfremstilling og gengivelse af de afgivne forklaringer og parternes procedurer, jf. arbejdsretslovens § 28, stk. 5, 2. pkt.

Parterne var endvidere enige om, at spørgsmålet om særskilt betaling for tilskæring af trekantlister er egnet til fortsat drøftelse i overenskomstparternes Tidskurantudvalg for Tagdækning.

### **3. Tidskurant for Tagdækning**

Det hedder i indledningen til Priskurant for Tagdækning 2017, at Tidskuranten er forpligtende for parterne ved alt beskrevet/tegnet arbejde i henhold til positionerne samt tekstforklaring, medmindre andet er aftalt (litra A).

Tidskuranten indeholder følgende afsnit:

1. Asfaltprodukter
2. PVC-produkter
3. Strimlinger og inddækninger, asfaltprodukter
4. Strimlinger og inddækninger, PVC-produkter

5. Isoleringer
6. Bærende elementer
7. Tilbehør
8. Renovering
9. [Ledig]
10. Tillægsbetalinger
11. og 12. [Ledige]
13. Noter

Afsnit 5 om isoleringer indeholder bestemmelser om udlægning og forankring af ”varmeisoleringsplader” (position 5.01-5.15) og tillæg hertil (position 5.16-5.25). Herefter følger en række bestemmelser om tilskæring af ”varmeisoleringsplader” (position 5.30-5.44), herunder:

”5.40 Tilskæring af varmeisoleringsplader ved gennemføringer til og med 100 cm i omkreds pr. stk. 1,50 [normaltidsminutter]”

Afsnit 7 om tilbehør indeholder bestemmelser om montering af bl.a. hætter, rør og tagbrønde, om oplægning og tilpasning af karme og planker, om montering af vinkelbeslag og skruer (position 7.01-7.25). Herefter følger bestemmelser om montering af ovenlys (position 7.26-7.32), montering af snekketræk (position 7.35) og montering af trekantlister (position 7.40-7.42) samt yderligere specificerede arbejdsopgaver (position 7.48-7.92). Om montering af trekantlister hedder det bl.a.:

”Montering af trekantlister inkl. søm/klæbning (træ eller rockwool) betales

7.40\* for lister til og med 11 cm<sup>2</sup> i tværsnit pr. lbm 0,48”

Afsnit 13, Noter, indledes med et afsnit ”Noter, generelt”, hvorefter følger ”Noter, Asfaltprodukter”, ”Noter, Strimling inddækninger asfaltprodukter”, ”Noter, Isolering” osv. Under ”Noter, generelt” findes bl.a.:

”2. Alt *nødvendigt* knivarbejde, såsom overskæring og tilpasning af baner samt alle ud- og tilskæringer, som ikke er normaltidsat under inddækninger, er inkluderet i normaltidsminutter. Det er en forudsætning, at tagpap leveres i passende standardbredder.”

#### **4. Den konkrete sag**

Sagen udspringer af et tagdækningsarbejde opmålt til 2.830,43 minutter. Arbejdet omfattede montering af to ovenlysvinduer. I opgørelsen af tidsforbruget vedrørende ovenlys indgår montering af 11,20 lbm [lb.m.] trekantlister med 5,38 minutter med henvisning til Tidskurantens position 7.40 (0,48 minut pr. lbm for montering af trekantlister til og med 11 kvadratcentimeter i tværsnit). I opgørelsen indgår endvidere 16 stk. tilskæring af disse trekantlister med 24,00 minutter med henvisning til Tidskurantens position 5.40 (1,50 minut pr. stk. tilskæring af varmeisoleringsplader ved gennemføringer til og med 100 cm i omkreds).

Tilskæringen af trekantlisten sker med kniv med henblik på, at listen på den ene side i hjørnerne med et skråt snit passer nøjagtig til listerne på de tilstødende sider, som får tilsvarende skrå snit. Med fire hjørner bliver det for hvert vindue i alt 8 tilskæringer, dvs. for to vinduer, 16 tilskæringer svarende til i alt 24 minutter, når de henføres under position 5.40.

Arbejdsgiver, Jysk Tagpap, har afvist at betale for tilskæring af trekantliste under position 5.40. Afvisningen er i overensstemmelse med Dansk Byggeris standpunkt, hvorefter tilskæringen af trekantlisten er omfattet af betalingen efter position 7.40 for montering af trekantlister.

Spørgsmålet har været behandlet fagretligt, hvor 3F har forlangt betaling efter Priskurantens position 5.40. Spørgsmålet har endvidere været drøftet i Priskurantudvalget for Tagdækning, uden at der er opnået enighed om forståelsen af Priskuranten eller særskilt prissætning af dette tilskæringsarbejde.

#### **5. Påstande**

*Klager, Fagligt Fælles Forbund (3F)*, har nedlagt følgende påstande:

Principalt:

Indklagede skal anerkende det af 3F fremførte krav om efterbetaling på 24,00 minutter, omregnet til 85,70 kr., kritiseret fra fremsendt regnskab d. 28/8 2019, angående kritik af afsnit 5, pos. 5.40 i Tidskurant for Tagdækning 2017.

Subsidiært:

Såfremt Voldgiftsretten ikke finder, at pos. 5.40 finder anvendelse til at fastsætte pris på det udførte arbejde, prisfastsættes betalingen ud fra Voldgiftsretten afgørelse.

*Indklagede, Dansk Byggeri*, har principalt nedlagt påstand om afvisning, subsidiært om frifindelse.

## **6. Opmandens begrundelse og resultat**

### **6.1. Indklagedes afvisningspåstand**

3F har under den fagretlige behandling stået på det standpunkt, at der efter Tidskurantens position 5.40 er krav på betaling for de omhandlede tilskæringer. Det er uenigheden herom, som 3F har videreført til behandling ved faglig voldgift. Det forhold, at 3F sideløbende hermed har søgt ved forhandling i parternes Tidskurantudvalg for Tagdækning at opnå en aftale om betaling svarende til betalingen efter den gældende Tidskurants position 5.40, afskærer ikke 3F fra at videreføre den opståede uenighed om forståelsen af Tidskuranten for faglig voldgift. Der kan derfor ikke af denne grund gives Dansk Byggeri medhold i påstanden om afvisning. Der kan således ved faglig voldgift tages stilling til, hvorledes Tidskuranten skal forstås – om de omtvistede tilskæringer er omfattet af position 5.40 eller 7.40 eller må anses for arbejde, som ikke er tidssat i Tidskuranten. Dansk Byggeris påstand om afvisning af 3F's principale påstand kan således ikke tages til følge.

Der kan derimod ikke ved faglig voldgift, medmindre parterne er enige derom, ske fastsættelse af en tidsnorm for en arbejdsproces. Uanset sagens udfald i øvrigt kan det derfor ikke komme på tale at fastsætte en norm som subsidiært påstået af 3F. 3F's subsidiære påstand afvises derfor.

### **6.2. 3F's principale påstand**

Det er 3F's opfattelse, at den nødvendige tilskæring ved montering af trekantliste i forbindelse med opsætning af ovenlys ikke er omfattet af betalingen for montering af trekantlister i position 7.40 (for så vidt angår lister til og med 11 cm<sup>2</sup>) i Tidskurantens afsnit 7 om tilbehør, men skal honoreres særskilt efter position 5.40 i afsnit 5 om isoleringer. 3F har herved anført, at sagen angår trekantslister, der ligesom isoleringspladerne er tildannet af isoleringsmateriale, og at den generelle note om nødvendigt knivarbejde alene angår asfaltprodukter, Priskurantens afsnit 1 og 3, ikke afsnit 5 og 7.

*Hertil bemærker opmanden:*

Således som Priskurant for Tagdækning er opbygget har det formodningen for sig, at arbejder vedrørende tilbehør er tidssat i afsnit 7, og formodningen mod sig, at sådanne arbejder skulle være tidssat i andre afsnit, herunder afsnit 5 om isoleringer.

Efter ordlyden af position 5.40 angår denne position "varmeisoleringsplader". Der er ikke oplyst omstændigheder, som giver grundlag for under tilskæring af "varmeisoleringsplader" at inddrage tilskæring af "trekantlister", som efter forskellen mellem arbejdsobjekter må anses for en arbejdsopgave af en anden karakter end tilskæring af varmeisoleringsplader, også selv om de begge er fremstillet af isoleringsmateriale.

Hertil kommer, at tilskæring med kniv må anses for nødvendigt knivarbejde ved montering af trekantlister omfattet af position 7.40 ved opsætning af ovenlys. Efter ordlyden af note 2 i Priskurantens afsnit 13's indledende afsnit, "Noter, generelt", er alt nødvendigt knivarbejde inkluderet i normaltidsminutter, medmindre andet er bestemt. Der er ikke oplyst omstændigheder, som giver grundlag for at anse denne notes anvendelighed begrænset til at angå asfaltprodukter og således at være udtryk for et princip, som ikke gælder for arbejder omfattet af Priskurantens afsnit 5 og 7.

Det følger af det anførte, at der ikke kan gives 3F medhold i den principale påstand.

**Thi bestemmes:**

DI Dansk Byggeri for Jysk Tagpap ApS frifindes for Fagligt Fælles Forbunds principale påstand.

Fagligt Fælles Forbunds subsidiære påstand afvises.

Hver part bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmand.

Børge Dahl